

מסורת הש"ס

א) ת"כ צו פ"ח ה"א, ט) מנחת פט, א) פסחים פג, ת"כ שם ה"ח, ירושל פסחים פ"ו ה"ט, ד) ת"כ שם ה"ב, ירושל שם, ט) ת"כ שם ה"ד, ירושל שם, ו) עין שש"ק וחלופי גרסאות ובספר פנים מאירות, ו) שייך לע"ב, ח) עי' לעיל כ"ז, ט) ויעי' חו' פסחים מג: ד"ה מגן, מנחת טו: ד"ה אמר, מה ע"ג ד"ה תלמוד לומר.

שינויי נוסחאות

א) דמן לפניו פסולין (ש"ס:); ב) ל"ל בשל דר"ע (ש"ס:וכה בריש"י); ג) ל"ל עסקי, וכן בריש"י (ש"סכ"י); ד) ל"ל לאו בחטאת קאמינא לך כ"ל; והשאר נמחק (ש"ס:); ה) מיתב לרבב מנתק נמחק (ש"ס: וריש"י); ו) ל"ל הא (ש"ס:); ז) ואמר (ש"ס:); ח) בחמין (ש"ס:); ט) נכתיב: וספק את דמאי, וי"ה בריש"י: י) הפסולין (ש"ס:); יא) ל"ל נתערב (ש"ס:); יב) לאו בחטאת להודי קאמינא לך כ"ל; וי"ה וי"ה ע"ס שלפניו (ש"ס:); יג) וכל וכל חטאת (ש"ס:); יד) ל"ל יהודי (ש"ס:); טו) דמוקרי (כתיב); טז) ל"ל כמצותיה (י"ב); וכתבתי כלפניו: יז) ל"ל כמצותין כבשורת (ש"ס:); יח) ל"ל מיתב קדשי ליתא ככתיב: יט) ל"ל חטאת (ש"ס:); כ) בחוץ את המשוור כ"י ד"ה"א (ש"סכ"י); כא) ל"ל פוסלת בו, ומיתב בפניו נמחק (ש"ס:); כב) כ"כ"ס בוחרין: כג) הכנת פנים (כ"ס); כ"ד) ל"ל המחשבה הדיכל דבירידי נמי איבא זכר בגון בעיר נשיא חטאת צבור מנין ת"ל וכל חטאת. א"י יש לישב גירסת רש"י וה"ק חטאת זכר ביהודי מנין דביבוי שאני דלא אפשר נקבה בהן. ע"כ, ועי' ש"ק וקדשי דוד: כז) כ"כ"ס טסק וי"ל מבי' דלא מצינו הכשר בפנים ליהודי, וכי צגליין דלף דכפיו על כה"ג מלני לו הכשר בפנים, ל"ל דק"ל ל"י הגלילי כמ"ד ציומא דק"נ דמקרי חטאת השאפוין ע"כ ע"כ:

ניסיב צפניס והדר ניסיב צחוץ. דהא לר"א שאר דמיס הנכנסין להיכל כשרין חוץ מחטות ואשס כדקמני ממני': **כיון דאיכא חטאס ואשס**, שאס נתערבו יא' דמס דמיס הפנימיים לא מלי למימר יתן צפניס ואח"כ יתן צחוץ משוס דמיפסלי חילוניס לא פסיקא ליה.

וא"ת ליפסלינוו לחילוניס להכשיר פימימי' למפסלינוו צדיס לא קאמר ר"א ומוטב להמתין עד שקיעת החמה ויפסלו מחליהן וישפסס לאמה: **משל דרבי עקיבא**, דמשמע ליה שאר כל הדמיס ככלל כל חטאת אשר יוצא מדמה וי'קרא ו) למה הדבר דומה לתלמיד שמוג לו לרבו מין צממין וכו': **לא צממין אנו עסוקין**, וכיון שאני אומר לך מוזג סתם צממין הייתי אומר לך עכשיו הנני אומר לך צין צממין צין צלוון כלומר העוסק בדבר אין רגיל להזכירו כשמדבר צו ואס מוזכרו דעתו להוסיף אתים עמו ואומר אף זה שהייתי עסוק בו יהא ככלל: **ה"ג מדוי חטאס עסקינן ואסי**, כולה פרשה: **חטאס דכסב רחמנא ל"ל**, לכתוב ואס יוצא מדמה וגו': **אלא ה"ק לאו ב' חטאס לתוד קאמינא**, אלא אף חטאת כשאר קדשים אשר יוצא וגו' דלא תימא חטאת לא תיפסול שכן מצינו חטאת נכנסת להיכל כחטאות הפנימיות: **מכדי איטרבו כל הקדשים** (לעיל) [לקמן] מהאי קרא לענין שיהו טעוניס מריקה ושטיפה כלי מתכות שנכתבלו צהן כדילפינן צפרק דס חטאת (לקמן ט:); מקדש קדשים היא וסמין ליה וכל חטאת אשר יוצא ואי שאר קדשים נמי מיפסלי ל"ל למיתבד חטאת ל"ל, ליתכנס ואשר יוצא מדמה ש"מ חטאת דוקא קאמר: הא לא **דמיא כו'**, מסקנא דקושיא היא: **אלא חטאס יחוד**, דהא כתיב הן פרשת חטאת אלל פרשת אשס ופרשת שלמים ותודה שהן של יחידים ו: **כלפי לייא**,

סתם חטאת יחיד נקבה היא: **להכי הוא דאסא**, לחטאת חילוניה שנכנס דמה לפנים: ה"ג **כל הענין הוה אינו מדבר כו'** ול"ג לפי שמצינו, ואדרבנין פליג בת"כ דמוקמינן ו) ליה ליפסול חטאת החילוניה שנכנס דמה לפנים ואמר להו אין המקרא מדבר אלל צפינימיות שדמס נכנס לפנים מצינו ו) ואמר קרא שאס אירע צהן פסול ישרפו אבית הצריה צבורה ולא חוץ ל"ג, מתנות כנוולות ו) דכתיב חוץ קרא וי'קרא ו) בקדש גאש משרף שמהא שריפתה בקדש וליתן לא מעשה על אכילתן צין כשרין צין פסולין דכתיב (סס) לא תחלל דצמקומן לא נאמר לאו על אכילתן וכצנזו כאן: אמרו לו לדבידן **חטאס החילוניס**

שנכנס דמה לפנים מנין, שנפסלה: **אמר להו הן לא הוצא אס דמה**, כתיב גצי שעיר החטאת ששרפו צני אהרן וקאמר להו משה הן לא הוצא את דמה הא הוצא צדין שרפוה: **לדביבו דר"ע**, דמוקי ליה צהכי ומרבה והולך שאר קדשי ו) קדשים קאמר דאין לו לרבות בו אלל חטאת ו): **באתנ"ג יאא אחד מהס לחוץ**, חוץ לעזרה: **הפנימי כשר**, ונותן ממנו מתנותיו והקרצן עולה לו: **נכנס אחד מהן לפנים**, להיכל: **מכשיר צחילוץ**, לתת ממנו מתנותיו והקרצן כשר: **וחכמים פסולין**, וטעמייהו מפרש בגמרא: **ומה אס צמקוס שהמחשבה פוסלת צחוץ**, כלומר מה צחוץ שהוא מקום שהמחשבה פוסלת בו אס חישב בשמיטה ע"מ לזרוק דמה צחוץ פסול: **לא עשה**, אלל מויליא מקאת דמס צחוץ ו): **אס המשויר**, צפניס כיואך כדאמריתו הפנימי כשר, וטעמא ילפינן בגמ': **מקוס שאין המחשבה פוסלת צפניס**, כלומר היכל שהוא מקוס שאין מחשבה פוסלת ו): צפניס שאס שחט ע"מ ליתן את הניתנין צחוץ צפניס כשר כדאמר' צפרק כל הפסולין (לעיל גו), אינו דין כו': **עד שיכפר**, צהיכל: **ואין הציץ מרצה על היואא**, דאמרין צפרק שני (לעיל כג); הא אינו נושא אלל עון טמא ואע"ג דפסולין שעלו לא ירדו ארצוי מיהא לא מרלו: **ל"ג לא פסל דס שצחוץ אס דס שצפניס**, אס הויא אחד מן הכוסות השני כשר: **מדמה אפילו מקלס**, מדלא כתיב את דמה, ורבי יוסף הגלילי נטעמיה דאמר האי קרא כחטאות הפנימיות כתיב ופסול דחילוניה שנכנס דמה לפנים מהן לא הוצא את דמה וההוא כוליה משמע:

ה"ג **אמר לןן ק"ו ליואא מעשה**, מהשחא דלוקיימתון האי קרא להכי: **הינכנס פוסל אס המשויר ואין היואא פוסל אס המשויר**, דמדמה מיעוטא הוא דמה של מוצאת ולא דמה של יואאת: **וסהא מחשבה פוסלת כו'**, ה"ש"ס קצעי לה ולא גרס לה צת"כ צמילתיה דרבי יוסי הגלילי דהא לדידיה נמי איכא למיבעי: **הרי הוא אומר**, במחשבת חוץ למקומו שלישי דמוקמינן צפרק צ' (לעיל דף כח); תניהו לענין חוץ למקומו ולהכי נקיט ליה בגשון שלישי דאין מחשבת מקוס פוסלת אלל אס כן משולש צדס ובשר ואימורין כגון חוץ לעזרה שצבעת היתר הבמות מצויין ו): שלשתן בו לאפוקי מחשבת הכנסה ו): דלאו מקוס צשר ואימורין הוא: ו) ולא ו) סהא מחשבת חוץ למקומו פוסלת צק"ו, ממחשבת הכנסה: **פגול זה הוא חוץ למקומו**, דאיכא דמפיך לתרוייהו מקרא אריכא דפרשת לו וי'קרא ו) ו) והאי דפרשת קדושים תהיו

כל הזבחים פרק שמיני זבחים

עכשיו בין בחמין בין בצונן, דמווג לי לישנא דיתורא ב) הוא דצמזיגה של חמין היו עסוקין וצא לומר ולרבות אפילו לזון: **מכדי איתרבו ב"ה הקדשים לענין מריקה ושטיפה**, מימה דלמא ר"ע סבר לה כמ"ד לקמן (דף טז:); קדשי קדשים טעונין מריקה ושטיפה ולא קדשים קלים ואקני חטאת לרבות קדשים קלים: **ת"ל כ"ה חטאת**, ל"ע צריש אלו עוצרין (פסחים מג:); דפליגי צדקשה דכל וצצכורות (דף נד, לה. ו):

אין כי אלא חטאת נקבה חטאת זכר מנין, מימה כיון דכבר ריבנה חטאת צבור איתרבי ל"י חטאת זכר דאין נקבה צצכור ואי הוה גרסי' איפכל ינחא ו) מימה לרבי יוסי הגלילי דנפקא ליה מהן לא הוצא תיקשי ליה דאין לי אלל חטאת ציבור זכר כגון שעיר דר"ס חטאת יחיד ונקבה מנין ו): **ותהא מחשבה פוסלת בפנים מק"ו**, מימה מה לחוץ שלא פסל בו שאר קדשים תאמר צפניס לחוץ שכן פסל בו צשר תאמר צפניס שלא פסל בו אלל דס ועוד מה לחוץ שכן פסל בו אלל דס ועוד מה לחוץ שכן נפסל ככל ענין דס היואא תאמר צפניס דאין נפסל אלל לכפר:

יוסי הגלילי אפילו אתה מרבה כל היום כולו איני שומע לך אלא חטאת אין לי אלא חטאת יחיד חטאת צבור מנין ת"ל כל חטאת ואין לי אלא חטאת זכר חטאת נקבה מנין ת"ל וכל כלפי לייא אלא אלא חטאת נקבה חטאת זכר מנין ת"ל וכל חטאת וסבר רבי יוסי הגלילי האי קרא להכי הוא דאתא א) והתניא רבי יוסי הגלילי אומר (לפי שמצינו) כל הענין כולו אינו מדבר אלא בפרים הגשרפים ושעירים הגשרפים לשרוף פסוליהן אבית הבירה ולעמוד בלא תעשה על אכילתו אמרו לו חטאת שנכנס דמה לפני ולפנים מנין אמר להם ^ב הן לא הובא ו) לדבריו דר"ע קאמר: **באתנ"ג** ו) חטאת שקבל דמה בשני כוסות יצא אחד מהן לחוץ הפנימי כשר נכנס אחד מהם לפנים ר' יוסי הגלילי מכשיר בחיצוץ וחכמים י'פסולין א"ר יוסי הגלילי מזה אם במקום שהמחשבה פוסלת בחוץ לא עשה את המשוויר כיוצא מקום שאין המחשבה פוסלת בפנים אינו דין שלא נעשה את המשוויר כנכנס ו) נכנס לכפר אע"פ שלא כפר פסול דברי ר"א ר"ש אומר עד שיכפר רבי יהודה אומר י'אם הכניס שונג כשר כל הדמים פסולין ו) שנתנו ע"ג המזבח לא הרצה הציץ אלא על הטמא י'שהציץ מרצה על הטמא ו'אינו מרצה על היוצא: **גמ'** ו) תניא א"ר יוסי הגלילי ק"ו ומה במקום שמחשבה פוסלת בחוץ לא פסל דם שבחוץ את שבפנים מקום שאין מחשבה פוסלת בפנים אינו דין שלא יפסול דם שבפנים את שבחוץ א"ל הרי הוא אומר י'אשר יובא מדמה אפילו מוצת דמה אמר להם ק"ו ליוצא מעתה ומה במקום שאין מחשבה פוסלת בפנים פוסל דם שבפנים את שבחוץ מקום שמחשבה פוסלת בחוץ אינו דין שיפסול דם שבחוץ את שבפנים אמרו לו הרי הוא אומר אשר יובא הנכנס פוסל ואין היוצא פוסל ותהא מחשבה בפנים פוסלת מקל וחומר ומה במקום שלא פסל דם שבחוץ את שבפנים מחשבה פוסלת בחוץ מקום שפסל דם שבפנים את דם שבחוץ אינו דין שתהא מחשבה פוסלת בפנים הרי הוא אומר ^ב ביום השלישי

בין דאיבא חטאת ואשם דבי נכנס דמן פסולין וא"ת ויתן צפניס ומה ציך אס יפסול החילון כיון דטויו ליפסל דאמר רבנן שפון לחמה, ומירק כ"שי הא דאמר ישפון לחמה הויו לחמה שפסל צפקועת לחמה ומוטב שיפסלו שניה ממילא צפקועת לחמה וישפטו לחמה ולא פסלינן לחילון צדיס: קדשים קלים מנין, מימה מסיק ל' דהא איתרבו כל הקדשים למריקה ושטיפה: רש"י ויה הרי הוא אויבי כו' אב"ב שישלש ביום ובשר ואמורים בגון חוץ לזוהר וכו'; ג"כ והלא צ"ד פירש שיהא מקוס המחשב עליו משולש צדס ובשר ובאמורין כלומר כל מה שיוציא מהן לאחזו מקוס שיפסל לפיכך אס יתשב סתן להוציא לאחזו מקוס פוסל במחשבה ויהיו חוץ, אלל צפניס אס יטיס בו צשר כשר דמס אמר רמחמא ולא כשר, הלכך אס יתשב בו להניטו שם כשר, ע"כ תמלתי בספר יתן (ריש:);

פ.ב.

ע"ן משפט‏‏

נר מצוה

ע"א א מיי פ"ח מהל' מעה"ק הלכה יד:
עב בג מיי פ"ב מהל' פסח"מ הלכה טו:
עג ד מיי שם הלכה טו:
עד ה מיי פ"א שם הלכה ג'
עז ופ"ד מהלכות ביאת מקדש הלכה ז:
עה ו מיי פ"א מהל' פסח"מ הלכה לה:

- תורה אור השלם**
 - ↑ וקל חטאת אשר יוקא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאבל באש תשרוף, ויקרא ו, כג
 - ↑ ות לא הובא את דמא אל הקדש פנימה אבול האבול אתה בקדש באשר צוית:
 - ↑ ויקרא י, יח ואם האבל יאבל במשך זבח שלמי ביום השלישי לא ירצה ומקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה ותקפש האבלת מפני עונה חטאי:
 - ↑ ויקרא ג, יח

- מוסף רש"י**

כלפי לייא, שמי מלת הן, כלפי הין דבר זה נוטה, הא איפכא מתסבגה, לייא הין וחצינו מצרכות צפרק הוואה (בכרות מט), מצי' להרא כגוי לייא, מחיסם עוצרים להיכן הולכין (פסחים ה); כל הענין כולו, כל פרשה זו וכל חטאת אשר יוצא מדמה, דמוק לה רבנן בחטאת החילוניה שהבינו דמה לפנים וזה פסול עלה וקאמר רחמנא שערף, פליג ריה"ג ומוקי בחטאת הפנימית, טון פ"ה הללס דבר על צנור אשר יוצא מדמה כמותה אל אהל מועד לא תחלל בלש משרף, ובשפיה לא אלתערין קחא, דהא מפיב געפיה ושרף אוחז על עצם וגו', אלל שאס נפסלה ציוא וטומאה, צא הכסוי ללמדן שחשפתה צדיב ולא חוץ ל"ג, ממות כמותה וליתן ל"מ על אכילתה: שוכנס דמה לפני ולפנים מנין, לך שהא פסולה: הן לא הובא, מולאת ליה משה להיין הין לא הוצא, הא הוצא נת שריפה היא ושפיר עביר דשרפיה לאלמר (פסחים טז:);

- שיטה מקובצת**

בין דאיבא חטאת ואשם דבי נכנס דמן פסולין וא"ת ויתן צפניס ומה ציך אס יפסול החילון כיון דטויו ליפסל דאמר רבנן שפון לחמה, ומירק כ"שי הא דאמר ישפון לחמה הויו לחמה שפסל צפקועת לחמה ומוטב שיפסלו שניה ממילא צפקועת לחמה וישפטו לחמה ולא פסלינן לחילון צדיס: קדשים קלים מנין, מימה מסיק ל' דהא איתרבו כל הקדשים למריקה ושטיפה: רש"י ויה הרי הוא אויבי כו' אב"ב שישלש ביום ובשר ואמורים בגון חוץ לזוהר וכו'; ג"כ והלא צ"ד פירש שיהא מקוס המחשב עליו משולש צדס ובשר ובאמורין כלומר כל מה שיוציא מהן לאחזו מקוס שיפסל לפיכך אס יתשב סתן להוציא לאחזו מקוס פוסל במחשבה ויהיו חוץ, אלל צפניס אס יטיס בו צשר כשר דמס אמר רמחמא ולא כשר, הלכך אס יתשב בו להניטו שם כשר, ע"כ תמלתי בספר יתן (ריש:);

- שיטה מקובצת**

בין דאיבא חטאת ואשם דבי נכנס דמן פסולין וא"ת ויתן צפניס ומה ציך אס יפסול החילון כיון דטויו ליפסל דאמר רבנן שפון לחמה, ומירק כ"שי הא דאמר ישפון לחמה הויו לחמה שפסל צפקועת לחמה ומוטב שיפסלו שניה ממילא צפקועת לחמה וישפטו לחמה ולא פסלינן לחילון צדיס: קדשים קלים מנין, מימה מסיק ל' דהא איתרבו כל הקדשים למריקה ושטיפה: רש"י ויה הרי הוא אויבי כו' אב"ב שישלש ביום ובשר ואמורים בגון חוץ לזוהר וכו'; ג"כ והלא צ"ד פירש שיהא מקוס המחשב עליו משולש צדס ובשר ובאמורין כלומר כל מה שיוציא מהן לאחזו מקוס שיפסל לפיכך אס יתשב סתן להוציא לאחזו מקוס פוסל במחשבה ויהיו חוץ, אלל צפניס אס יטיס בו צשר כשר דמס אמר רמחמא ולא כשר, הלכך אס יתשב בו להניטו שם כשר, ע"כ תמלתי בספר יתן (ריש:);

- שיטה מקובצת**

בין דאיבא חטאת ואשם דבי נכנס דמן פסולין וא"ת ויתן צפניס ומה ציך אס יפסול החילון כיון דטויו ליפסל דאמר רבנן שפון לחמה, ומירק כ"שי הא דאמר ישפון לחמה הויו לחמה שפסל צפקועת לחמה ומוטב שיפסלו שניה ממילא צפקועת לחמה וישפטו לחמה ולא פסלינן לחילון צדיס: קדשים קלים מנין, מימה מסיק ל' דהא איתרבו כל הקדשים למריקה ושטיפה: רש"י ויה הרי הוא אויבי כו' אב"ב שישלש ביום ובשר ואמורים בגון חוץ לזוהר וכו'; ג"כ והלא צ"ד פירש שיהא מקוס המחשב עליו משולש צדס ובשר ובאמורין כלומר כל מה שיוציא מהן לאחזו מקוס שיפסל לפיכך אס יתשב סתן להוציא לאחזו מקוס פוסל במחשבה ויהיו חוץ, אלל צפניס אס יטיס בו צשר כשר דמס אמר רמחמא ולא כשר, הלכך אס יתשב בו להניטו שם כשר, ע"כ תמלתי בספר יתן (ריש:);

- שיטה מקובצת**

בין דאיבא חטאת ואשם דבי נכנס דמן פסולין וא"ת ויתן צפניס ומה ציך אס יפסול החילון כיון דטויו ליפסל דאמר רבנן שפון לחמה, ומירק כ"שי הא דאמר ישפון לחמה הויו לחמה שפסל צפקועת לחמה ומוטב שיפסלו שניה ממילא צפקועת לחמה וישפטו לחמה ולא פסלינן לחילון צדיס: קדשים קלים מנין, מימה מסיק ל' דהא איתרבו כל הקדשים למריקה ושטיפה: רש"י ויה הרי הוא אויבי כו' אב"ב שישלש ביום ובשר ואמורים בגון חוץ לזוהר וכו'; ג"כ והלא צ"ד פירש שיהא מקוס המחשב עליו משולש צדס ובשר ובאמורין כלומר כל מה שיוציא מהן לאחזו מקוס שיפסל לפיכך אס יתשב סתן להוציא לאחזו מקוס פוסל במחשבה ויהיו חוץ, אלל צפניס אס יטיס בו צשר כשר דמס אמר רמחמא ולא כשר, הלכך אס יתשב בו להניטו שם כשר, ע"כ תמלתי בספר יתן (ריש:);

- שיטה מקובצת**

בין דאיבא חטאת ואשם דבי נכנס דמן פסולין וא"ת ויתן צפניס ומה ציך אס יפסול החילון כיון דטויו ליפסל דאמר רבנן שפון לחמה, ומירק כ"שי הא דאמר ישפון לחמה הויו לחמה שפסל צפקועת לחמה ומוטב שיפסלו שניה ממילא צפקועת לחמה וישפטו לחמה ולא פסלינן לחילון צדיס: קדשים קלים מנין, מימה מסיק ל' דהא איתרבו כל הקדשים למריקה ושטיפה: רש"י ויה הרי הוא אויבי כו' אב"ב שישלש ביום ובשר ואמורים בגון חוץ לזוהר וכו'; ג"כ והלא צ"ד פירש שיהא מקוס המחשב עליו משולש צדס ובשר ובאמורין כלומר כל מה שיוציא מהן לאחזו מקוס שיפסל לפיכך אס יתשב סתן להוציא לאחזו מקוס פוסל במחשבה ויהיו חוץ, אלל צפניס אס יטיס בו צשר כשר דמס אמר רמחמא ולא כשר, הלכך אס יתשב בו להניטו שם כשר, ע"כ תמלתי בספר יתן (ריש:);